

De Sint Pieterskerk in Rome.

Keizer Constantijn de Grote heeft in 324 de eerste Sint Pieter laten bouwen. Het gebouw had de vorm van een basilica, een veelgebruikte vorm in de oudheid. De Sint-Pietersbasiliek is een katholieke kerk en basilica major aan het Sint-Pietersplein in Vaticaanstad. Het is een belangrijk bedevaartsoord voor katholieken en geldt als de eerste van de zeven pelgrimskerken van Rome.

De Sint-Pietersbasiliek was de grootste kerk ter wereld tot 1989, toen ze in grootte werd overtroffen door de Basilique Notre-Dame de la Paix, een kopie van de Sint-Pieter, in Yamoussoukro, de hoofdstad van Ivoorkust

De huidige Sint Pieter werd tussen 1506 en 1626 gebouwd in late renaissance - barokarchitectuur op de plaats van het vroegere Circus van Nero in Rome, waar volgens de overlevering de apostel en eerste Paus, Petrus, gekruisigd en begraven werd.

In de vijftiende eeuw was de oude Sint-Pieter, na elfhonderd jaar, in zeer slechte staat. Paus Nicolaas V liet Bernardo Rossellino het gebouw opknappen, maar de pogingen werden al gauw gestaakt. In 1506 werd de oude basilica gesloopt en een nieuwe kerk ontworpen voor Paus Julius II. Toen de architect stierf, waren slechts de funderingen voor het koor gelegd, en onder de leiding van de volgende architect werd het geheel weer gesloopt en opnieuw opgebouwd.

De daaropvolgende bouwleider, die voortborduurde op het ontwerp van zijn voorganger liet desondanks weer een gedeelte van de kerk slopen. Toen deze in 1546 overleed, was men net begonnen met de apsis en de bogen die de grote koepel zouden ondersteunen.

Voor de vierde keer echter werd de basiliek ontmanteld, toen Michelangelo pro Deo de bouw overnam. De enorme sommen geld die met de bouw gemoeid waren, werden vooral door de opbrengst van de verkoop van aflaten gefinancierd. Michelangelo gebruikte de oorspronkelijke bouwtekeningen en bouwde de kerk in de vorm van een Grieks kruis. Het schip werd in 1615 alsnog uitgebreid omdat de kerk groter moest worden dan oorspronkelijk gepland. Na deze verlenging was het schip veertig meter lang. Merkwaardig is dat de kerk verkeerd om staat. De ingang is in het oosten en het altaar staat in het westen. De basiliek werd op 18 november 1626 ingewijd.

Bij het exterieur hoort ook het plein voor de basiliek, de Piazza San Pietro (Sint-Pietersplein), evenals de zuilengalerijen die de moederlijke armen van de katholieke kerk symboliseren. Het plein is een ellips, een van de favoriete grondvormen uit de beweeglijke barok. Er staan ook twee fonteinen (uit 1612 en 1675) en een Egyptische obelisk op het plein. In de top van de obelisk is volgens de legende een stuk van het kruis aangebracht waaraan Jezus gestorven is.

Het voorportaal heeft vijf bronzen deuren. De deur geheel links is de zogenaamde Deur van de Dood. Bij het overlijden van een paus verlaat de kist met diens lichaam de basiliek via deze deur, vandaar de naam.

De rechterdeur is de Porta Santa, of Heilige Deur . Deze wordt slechts in jubileumjaren door de paus geopend, en is de rest van de tijd aan de binnenkant dichtgemetseld.

Aan het uiteinde van het schip in het midden van de apsis, achter het baldakijn, staat de Cathedra Petri, ofwel de Troon of Heilige Stoel van Petrus van 1656-1665. Men schreef deze stoel ooit toe aan de apostel Petrus, maar onderzoek wijst uit dat hij waarschijnlijk van een rijke Romein was.

De grote koepel boven de graftombe van Petrus wordt omhooggehouden door vier enorme zuilen. Op sokkels in de voet van elk van deze zuilen staat een beeld van een heilige; met de klok mee vanaf linksonder zijn dat Sint Andreas, de Heilige Veronica, Sint Helena en Sint Longinus. Tegen de pijler die het beeld van Longinus bevat staat ook een bronzen beeld van Petrus, wiens voeten door veel bedevaartgangers gekust worden. Verder bevindt zich bij het beeld van Andreas ook een afgesloten ingang naar de catacomben onder de kerk, waar zich onder andere de tombes van Petrus en een aantal pausen bevinden. Het baldakijn tussen de vier pijlers stamt uit 1633. Volgens de overlevering werd het brons van het dak van het Pantheon gebruikt om het monument te bekleden.

De enorme koepel heeft de vorm van een parabool, en bestaat uit twee lagen. In de 18e eeuw begon de buitenkant scheuren te vertonen, waarna er metalen ringen om de binnenste laag werden geklemd om het geheel bij elkaar te houden. De koepel werd in 1593 voltooid. De bronzen bol op de top van de cupola heeft een doorsnede van 3,2 meter. De tombe, met de relieken van de Heilige Petrus ligt recht onder het hoofdaltaar in de kerk, en is sinds 1979 te bezichtigen. Sindsdien kunnen de duizenden bedevaarders de relieken van Sint-Pieter vereren. De Latijnse inscriptie op de boog die toegang geeft tot het graf luidt: "SEPULCRUM SANCTI PETRI APOSTOLI" (Het Graf van de heilige Apostel Petrus)

Momenteel bevinden zich in de Sint-Pieter 395 beelden, 44 altaren en 135 mozaïeken. De Sint-Pieter heeft een oppervlakte van 15.160 vierkante meter, en biedt ruimte aan ongeveer 60.000 mensen.

Een van de bekendste beelden is de Pietà van Michelangelo. Het is een beeld van Maria met de dode Jezus in haar armen.

